

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 1899Α**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1. Πολιτική Γραμματεία
Υφυπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης
2. Σύλλογος Παραπληγικών
& Κινητικά Ανάπηρων Νομού Πέλλας
e-mail: syllogos12@yahoo.gr

ΘΕΜΑ: Θέσπιση κατώτατων ορίων ηλικίας για τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα γονέων, αδελφών και συζύγων ατόμων με βαριά αναπηρία.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **745/3-12-2021 Αναφορά.**

Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού, με το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Γεώργιο Καρασμάνη η αρ. πρωτ. 6791/1-12-2021 επιστολή του Συλλόγου Παραπληγικών και Κινητικά Ανάπηρων Νομού Πέλλας με αίτημα την αποκατάσταση των αδικιών του ν. 4336/2015 ως προς τις προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τα μέλη των οικογενειών που αναλαμβάνουν τη φροντίδα ατόμων με βαριές αναπηρίες και είναι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ν.3996/2011, όπως ισχύουν, προβλέπεται η συνταξιοδότηση γονέων και αδελφών ατόμων άγαμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, τα οποία δεν εργάζονται και δεν νοσηλεύονται σε ιδρύματα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημοσίου φορέα, καθώς και συζύγων αναπήρων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, εφόσον έχουν διανύσει δεκαετή έγγαμο βίο, ασφαλισμένων σε φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 7.500 ημερών εργασίας ή 25 ετών πραγματικής ασφάλισης και ηλικία συνταξιοδότησης σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ε3 της παραγράφου Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, υπό τις λοιπές προϋποθέσεις που ορίζει ανά περίπτωση ο νόμος.

Με τις συγκεκριμένες διατάξεις και την με α.π. Φ11321/οικ. 47523/1570/23.10.2015 (Β' 2311) Υ.Α, θεσπίστηκε για πρώτη φορά από 19.08.2015 και μετά ως όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων το 55^ο έτος το οποίο σταδιακά αυξάνεται μέχρι το 62^ο έτος, το οποίο θα ισχύει εφεξής για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2022.

Ειδικότερα, ασφαλισμένοι/ες της κατηγορίας αυτής που μέχρι 18.8.2015 α) είναι σύζυγοι, γονείς ή αδελφοί αναπήρου προσώπου με ποσοστό αναπηρίας 80% ή 67% και άνω αντίστοιχα, β) έχουν συμπληρώσει 7.500 ημέρες ή 25 έτη πραγματικής ασφάλισης και γ) πληρούν και τις λοιπές ανά περίπτωση προϋποθέσεις του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου, δικαιούνται σύνταξη χωρίς όριο ηλικίας.

Από 19.8.2015 και εφεξής, κριτήριο για τον προσδιορισμό για κάθε έτος του μεταβατικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης αποτελεί το έτος κατά το οποίο οι ασφαλισμένοι/ες της κατηγορίας αυτής, όσοι δηλαδή είναι σύζυγοι, γονείς ή αδελφοί αναπήρου προσώπου με ποσοστό αναπηρίας 80% ή 67% και άνω αντίστοιχα, συμπληρώνουν επίσης τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, δηλαδή τις 7.500 ημέρες ή τα 25 έτη ασφάλισης με την προϋπόθεση ότι πληρούν και τις λοιπές προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου του ν.3996/2011, τόσο κατά την ημερομηνία συμπλήρωσης του χρόνου ασφάλισης και του ορίου ηλικίας (ημερομηνία θεμελίωσης) όσο και κατά την ημερομηνία της αίτησης συνταξιοδότησης (ημερομηνία άσκησης θεμελιωμένου δικαιώματος), ώστε να είναι νόμιμη η καταβολή των χορηγούμενων συντάξεων.

Επισημαίνεται ότι η ενιαιοποίηση των όρων και προϋποθέσεων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας για το σύνολο των ασφαλισμένων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και ανεξάρτητα από τον Οργανισμό στον οποίο ασφαλίστηκαν και ο οποίος εντάχθηκε στον e-ΕΦΚΑ, βάσει των ρητών προβλέψεων του άρθρου 11 του ν.4387/2016, αποτελεί αντικείμενο μελέτης, προκειμένου να συνταχθεί νέο κοινό νομοθετικό πλαίσιο.

Στο παραπάνω πλαίσιο, με την αρ. πρωτ. 43954/25-6-2021 (ΑΔΑ: ΩΥΟΧ46ΜΤΛΚ-ΩΗ5) Υπουργική Απόφαση, συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας ενιαίων κανόνων για τις συντάξεις και τις παροχές αναπηρίας του e-ΕΦΚΑ, στην οποία πέραν των υπηρεσιακών στελεχών του οικείου Υπουργείου και του e-ΕΦΚΑ, συμμετέχουν και εκπρόσωποι της ΕΣΑμεΑ. Σημειώνεται ότι η όλη προσπάθεια είναι ενταγμένη και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Οι εργασίες της Ομάδας βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθούν, με την παράδοση σχετικού πορίσματος στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο προσεχές διάστημα.

2. Σε σχέση δε, με τα θιγόμενα στην αναφορά περί μη ικανοποιητικών υπηρεσιών και δομών υποστήριξης των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο μας, με ευαισθησία απέναντι στις ανάγκες και τα δικαιώματα αυτής της ευαίσθητης κοινωνικής ομάδας, συμμετέχει στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με UID: 61b720f7523ae2064541f691 στις 28/12/21 19:43
Σελίδα 2 από 4

ατόμων με αναπηρία υπό τον συντονισμό του Υπουργού Επικρατείας, με σημαντικά έργα για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, της αυτόνομης διαβίωσης, της απασχολησιμότητας και την εν γένει στήριξη των ατόμων με αναπηρία.

Στο πλαίσιο εξάλλου της πρόληψης της ιδρυματοποίησης και της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρίες, με την αριθ. πρωτ. Δ12/ΓΠοικ.13107/283/2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β'1160), όπως ισχύει, προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης. Φορείς ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ. μπορούν να είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που παρέχουν οργανωμένα όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες για την αξιοπρεπή διαβίωση ατόμων με αναπηρία.

Ο βασικός σκοπός λειτουργίας των Σ.Υ.Δ. ατόμων με αναπηρία είναι η αποϊδρυματοποίηση των προσώπων που φιλοξενούνται σε μονάδες κλειστής φροντίδας, στην περίπτωση που το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί για οποιονδήποτε λόγο να στηρίξει τη διαβίωσή τους, καθώς και η απόκτηση καλύτερης ποιότητας ζωής με περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο έλεγχο των επιλογών τους από τα ίδια. Παρέχουν, δε, εκτός των άλλων, διαρκή φροντίδα για την αξιοποίηση στο μέγιστο βαθμό των δεξιοτήτων και δυνατοτήτων των ατόμων με αναπηρία, ηλικίας άνω των 18 ετών, προκειμένου να διαβιούν με ασφάλεια, όσο το δυνατόν πιο αυτόνομα και ενεργά στο κοινωνικό περιβάλλον, με στόχο τη κοινωνική τους ένταξη και κατ' επέκταση τη δυνατότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας. Με το άρθρο 4 της προαναφερόμενης υπουργικής απόφασης προβλέπεται ότι το περιγραφόμενο πλαίσιο αφορά *«τα άτομα με κάθε είδους κινητική, νοητική ή αισθητηριακή αναπηρία, εκ γενετής ή επίκτητη, ακολουθούμενη ή μη από δευτερογενείς παθήσεις και διαταραχές, τα οποία δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη»*. Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έως το Νοέμβριο του 2021, 43 Φορείς λειτουργούν 106 Σ.Υ.Δ. πανελλαδικά.

Περαιτέρω, με σκοπό την υποστήριξη μελών των οικογενειών που έχουν αναλάβει τη φροντίδα ατόμων με αναπηρίες, λειτουργούν 93 Κέντρα Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας (Κ.Δ.-Η.Φ.) πανελλαδικά, τα οποία παρέχουν υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας και παραμονής με ανώτατο όριο ημερήσιας λειτουργίας 16 ώρες, ανάλογα με τις ανάγκες των υποστηριζόμενων ατόμων.

Το θεσμικό πλαίσιο των Κ.Δ.-Η.Φ. ορίζεται με το Π.Δ. 395/1993 (Α' 166), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 43/2014 (Α' 76) και με την Δ12γ/ΓΠ45568/1356/2020 ΥΑ (Β' 5114) που τροποποίησε την Π4α/οικ.4633/29-9-1993 όμοια απόφαση (Β' 789). Στα προγράμματα των Κ.Δ.- Η.Φ. εντάσσονται και μετέχουν άτομα με αναπηρία που έχουν συγγενείς παθήσεις ή παθήσεις που οφείλονται σε χρωμοσωμικές ανωμαλίες, σύνδρομα, μεταβολικά ή νευρομυϊκά νοσήματα που προκαλούν κινητική ή/και αναπτυξιακή και αισθητηριακή αναπηρία.

Ο ΕΟΠΥΥ συμβάλλεται με Κ.Δ.- Η.Φ., δημόσια και ιδιωτικά. Στην έννοια του νοσηλίου από τον ΕΟΠΥΥ περιλαμβάνονται η διημέρευση, όλο το πρόγραμμα πράξεων θεραπείας που έχουν ανάγκη τα άτομα με αναπηρία, οι δράσεις κοινωνικοποίησης, οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες, η δημιουργική απασχόληση, η ψυχαγωγία, η ιατρική παρακολούθηση και η μεταφορά τους από το σπίτι στο Κέντρο και το αντίστροφο. Τα προγράμματα Διημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας, τα οποία παρέχονται από τα Κ.Δ.- Η.Φ., συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ.

Τέλος, η υπηρεσία του Προσωπικού Βοηθού, δηλαδή του φυσικού προσώπου το οποίο υποστηρίζει τα άτομα με αναπηρία, παρέχεται στη βάση εξατομικευμένων αναγκών και συνθηκών ζωής των ατόμων με αναπηρία και σύμφωνα με τις ατομικές επιλογές και τα ενδιαφέροντά τους, προς διευκόλυνση, ιδίως, των καθημερινών δραστηριοτήτων τους, την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης και τη συμπερίληψή τους στην κοινωνία, συμβάλλοντας στην αποτροπή της περιθωριοποίησης και ιδρυματοποίησής τους. Το πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» έχει ήδη θεσμοθετηθεί με τα άρθρα 32 έως 39 του ν. 4837/2021 (Α' 178). Στις αρχές του 2022 και μετά από τις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες θα υλοποιηθεί η πιλοτική εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος.

Σημαντική επίσης συμβολή στην αποϊδρυματοποίηση των Ατόμων με Αναπηρία είναι και οι δράσεις προσβασιμότητας που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως το Πρόγραμμα, ύψους 24 εκατ. ευρώ, το οποίο προβλέπει:

- Την επιδότηση παρεμβάσεων για την αποκατάσταση της πρόσβασης σε κατοικίες και χώρους εργασίας στους οποίους κατοικούν ή εργάζονται άτομα με αναπηρία.
- Την επιδότηση για παρεμβάσεις σε κτίρια όπου στεγάζονται φορείς και υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας.

Παράλληλα, η χώρα μας προχωράει στην ενσωμάτωσης της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 882/2010 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας σε προϊόντα και υπηρεσίες.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ